

تشنج در نوزادان :

فعالیت الکتریکی غیر طبیعی سلول های عصبی که می تواند تظاهرات بالینی متفاوتی داشته باشد . از هر ۱۰۰۰ نوزاد تقریباً ۲ نوزاد در ماه اول زندگی دچار تشنج می شود .

تشنج در نوزادان چه علایی دارد ؟

تشنج در نوزادان علائم متفاوتی دارد ، ممکن است به صورت حرکات شدید اندام ها ، پرش عضلانی تکراری ، لرزش پلک ها ، سفت شدن اندام ها ، حرکات شبیه جویدن یا مکیدن در دهان ، گریه غیر طبیعی یا حرکات غیر طبیعی در چشم ها ، دیده شود . در برخی نوزادان تنها علامت تشنج ، توقف تنفس به مدت بیش از ۲۰ ثانیه و کبود شدن نوزاد است .

علت تشنج در نوزادان چیست ؟

* کمبود اکسیژن رسانی به مغز

* اختلالات شبکه عصبی مرکزی : ناهنجاریهای مادرزادی ، خونریزی (خونریزی داخل بطنی ، خونریزی ساب آراکنوئید ، خونریزی ساب دورال) مننژیت

* اختلالات متابولیک : هیپوگلیسمی (کاهش قند خون) ، هیپوکلسمی (کاهش کلسیم خون) ، هیپر یا هیپوناترمی (افزایش یا کاهش سدیم خون) ، هیپومنیزیمی (کاهش منیزیم خون) ، اختلالات سرشتی متابولیسم

* مسمومیت ها و محرومیت های دارویی : بخصوص مسمومیت ناشی از تزریق لیدوکائین در سر نوزاد و محرومیت ناشی از قطع ترکیبات مخدر در نوزادان مادران معتاد .

* عفونتها : عفونتهای داخل رحمی ، عفونت خون با یا بدون مننژیت

* کمبود ویتامین ب ۶

* شایعترین علت تشنج :

نرسیدن اکسیژن به مغز نوزاد است که ممکن است به دلیل حوادث زایمانی مانند پیچیدن بند ناف دور گردن نوزاد و یا نارس بودن نوزاد باشد .

در زمان مواجهه با نوزادی که حرکات غیر عادی دارد ابتدا باید مطمئن شوید که این حرکات تشنج است . مهمترین تشخیص احتمالی در این حالت ترمور (لرزش) است . لرزش ، حرکات ریتمیک با دامنه کوتاهی است که تعداد نوسانات بیشتر از ۳ بار در ثانیه است و سرعت حرکات در فاز رفت و برگشت یکسان است . تحریک نوزاد ممکن است باعث ایجاد ترمور شود و با گرفتن عضو دچار لرزش و یا تغییر وضعیت نوزاد می توان حرکات لرزشی را متوقف کرد .

توصیه به والدین :

۱- والدین باید در هنگام بروز تشنج خونسردی خود را حفظ کنند .

۲- اطراف کودک را خلوت کنید و لباسهای تنگ یا زیور آلات را از گردن او باز کنید تا راحتتر نفس بکشد .

۳- به هنگام تشنج کودک از در آغوش گرفتن او خودداری کنید ، کودک را به پهلو خوابانیده و چنانچه در دهان او ماده غذایی و یا ترشحاتی وجود دارد به آهستگی خارج نمایید . در زمان تشنج هیچ ماده خوراکی یا آب را وارد دهان کودک نکنید و از ضربه زدن یا تکان دادن کودک برای متوقف کردن تشنج خودداری کنید .

۴- از وارد کردن دست یا هر ماده خارجی دیگر به زور در دهان کودک به جهت ترس از خفگی و قفل شدن فک کودک خودداری کنید ، چرا که تجربه نشان داده است که امکان خفگی در هنگام تب و تشنج در کودکان وجود ندارد .

۵- از پاشیدن آب به صورت و یا تحریک وی خودداری شود .

۶- در صورتی که قبلاً پزشک برای کودکان دارویی به منظور استفاده در هنگام تشنج (البته فقط به صورت مقعدی) تجویز کرده ، آن را با آرامش به کار ببرید .

۷- بعضی از والدین هنگام تشنج به خصوص در همراهی با تب سعی می کنند او را پاشویه کنند یا زیر آب سرد بگیرند . به یاد داشته باشید هیچ کدام از این روش ها موثر نیستند . بعد از توقف تشنج اگر کودکان تب داشته باشد ، می توانید از شیاف

استامینوفن استفاده کنید .

۸- پس از ترخیص از بیمارستان اگر دارویی برای نوزادتان تجویز شده است به منظور پیشگیری از تکرار تشنج آن را همیشه و به موقع مصرف کنید . فراموش نکنید داروی کودک را در مهمانی یا مسافرت به همراه داشته باشید . هرگز نباید سر خود مقدار داروها را کاهش یا افزایش داد .

۹- هنگام تشنج از انجام کارهای اضافی مانند فرو کردن انگشت در مقعد کودک پرهیز شود .

۱۰- بهترین کار رساندن هوای تازه به صورت شیر خوار ، کج کردن یا به پهلو خواباندن سر کودک و رساندن کودک به مرکز درمانی کودکان می باشد .

منبع : مایرز ، دونا . راهنمای آموزش مددجو برای مراقبت در منزل ، ترجمه اعلایی و همکاران ، نشر سالمی ، جامعه نگر

شناسنامه پمفلت آموزشی

عنوان	تشنج در نوزادان
تهیه و تدوین	صدیقه کمائی - کارشناس پرستاری واحد آموزش سلامت
مشاور علمی	خانم دکتر داریس
سال تهیه	اسفند 1404
کد پمفلت	AW- 14
www.goldis.mui.ac.ir - بیمارستان گلديس شاهين شهر	
منابع علمی : مایرز ، دونا	